

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Look at Azerbaijan
- Święto Konstytucji
- Setka pani Zofii Cich
- Pożegnanie maturzystów
- Stypendia starosty
- Sukces Kacpra Śledzia
- Trenują z wojskiem w 21. BLT

GAZETA PROMOCYJNA **WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK**

2023, nr 293/294

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

X MIĘDZYNARODOWY KONGRES AZJATYCKI

Rozpoczyna się X Międzynarodowy Kongres Azjatycki – najważniejsze w Europie Środkowej wydarzenie naukowe, dyplomatyczne i biznesowe poświęcone współpracy państw europejskich z Azją, w którym udział bierze kilkaset osób z całego świata. Gościem honorowym tegorocznej edycji Kongresu jest Republika Azerbejdżanu. Zapraszamy do interdyscyplinarnej dyskusji i poznawania smaków Azji!

I.N.-B.

PATRONI KONGRESU AZJATYCKIEGO

fol. www.gov.pl

Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych

fol. www.gov.pl

Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

fol. www.gov.pl

Mikołaj Bogdanowicz
Wojewoda Kujawsko-Pomorski

fol. Sejmik Woj. Kuj.-Pom.

Piotr Całbecki
Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

fol. www.torun.pl

Michał Zaleski
Prezydent Miasta Torunia

THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

THE GUEST OF HONOUR OF THE X INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS

It is my pleasure to welcome you and to introduce Azerbaijan to the X International Asian Congress as the Guest of Honour of this year.

Azerbaijan is a beautiful country with millennia-old culture and history, strategically located between East and West. Azerbaijani lifestyle presents a unique and harmonious combination of traditions and ceremonies of different cultures and civilizations.

Today, Azerbaijan is one of the world's most competitive countries, and the strategic regional projects that Azerbaijan has implemented jointly with its partners have redrawn Eurasia's energy and transportation map. Azerbaijan has become a key investment destination in the region for the past years, due to a number of factors, including abundant resources, favourable location, competitive cost of production as well as conducive business environment and legislation. Azerbaijan will soon become an important supplier of green electric energy to Europe.

Dr. Nargiz Gurbanova,
Ambassador of the Republic of Azerbaijan
to the Republic of Poland

I would also like to note the valuable Polish contribution to the cultural, intellectual, academic, and economic diversity of Azerbaijan. I am confident that the centuries-old friendship between our people and the strategic partnership between our countries will inspire us further to do many more great projects together.

Visitors from all over the world will be impressed with a beautiful blend of Azerbaijani nature, history, and culture, along with customs, traditions, cuisine, and of course, Eastern colours with Western progress. Our intrinsic hospitality blends naturally with high standards of service, spanning from convention venues to hotels and accommodations. Everywhere from the alleyways of Baku's Old City to Gabala in the foothills of the Caucasus Mountains, visitors are guaranteed a heart-warming smile and a memorable welcome.

Welcome to Azerbaijan!

A LOOK AT AZERBAIJAN

Azerbaijan is a land of dramatic landscapes, ancient culture, and 21st-century ambition. It may not be a big country but its amazing diversity more than makes up for it! The country is located in a fascinating part of the world, between Europe and Asia, so expect a cultural and geographical fusion. The Silk Road has left a legacy here of tolerance, multiculturalism and incredible hospitality.

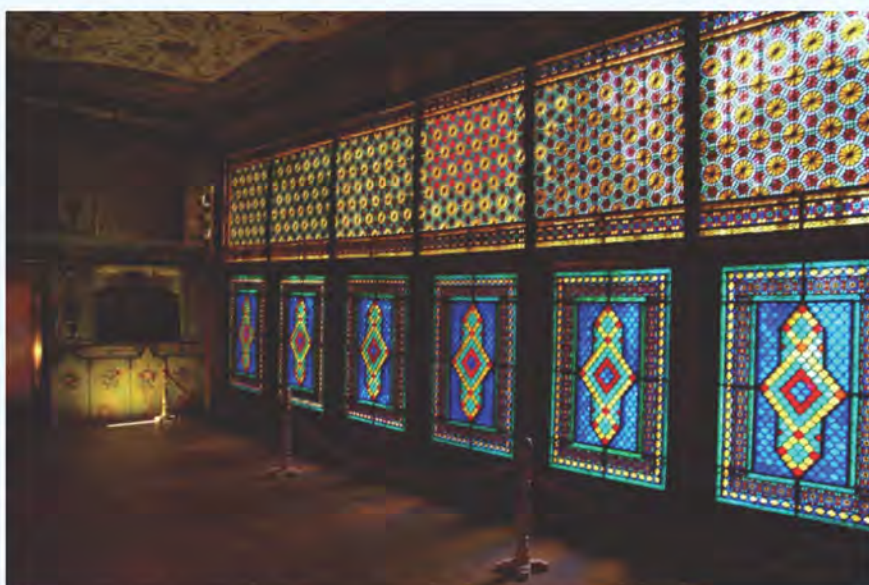
Flame Towers symbolize the elements of fire and bear reference to Azerbaijan's nickname as the "Land of Fire"

Heydar Aliyev Center designed by a famous British-Iraqi architect Zaha Hadid

The people of Azerbaijan have a great heritage of statehood and are proud of their glorious past. Azerbaijan has established the first secular and parliamentary democracy in the Muslim and Turkic world introducing democratic rights, freedoms and equality to all its citizens irrespective of ethnicity, religion, gender and social status. Azerbaijan provided suffrage to women for the first time in Muslim majority countries and ahead of a number of European countries.

Today, everywhere in the country, a love for literature shines through the streets named after local writers while native communities with their own languages and customs populate charming villages in the beautiful countryside. Visitors from all over the world enjoy local wine in caravanserais, sip fragrant Lankaran tea in traditional teahouses and are mesmerized by the soothing sounds of the national music genre — 'mugham'. And of course, Baku is a truly contemporary city, crisscrossed by history. Here, you can discover a constantly evolving tapestry of life and energy, from bazaar to penthouse.

Palace of Shaki Khans (1797), a UNESCO World Heritage Site

REKTORZY PATRONUJĄ KONGRESOWI AZJATYCKIEMU

Poszerza się grono naukowych patronów X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Do patronujących IX Kongresowi rektorów Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Szczecińskiego dołączyli rektorzy: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Zielonogórskiego, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Patronaty te podnoszą rangę kongresu, a także oznaczają wsparcie władz najważniejszych polskich uczelni dla tej inicjatywy.

B.P.

JM prof. dr hab.
Alojzy Z. Nowak,
rektor Uniwersytetu Warszawskiego

JM prof. dr hab.
Waldemar Tarczyński,
rektor Uniwersytetu Szczecińskiego

JM prof. dr hab.
Bogumiła Kaniewska,
rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza

JM prof. dr hab.
Jacek Woźny,
rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

JM prof. dr hab.
Robert W. Ciborowski,
rektor Uniwersytetu w Białymstoku

JM prof. dr hab.
Piotr Stepnowski,
rektor Uniwersytetu Gdańskiego

JM prof. dr hab.
Radosław Dobrowolski,
rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

JM prof. dr hab.
Sylwester Czopek,
rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego

JM prof. dr hab.
Wojciech Strzyżewski,
rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego

REKTORZY PATRONUJĄ KONGRESOWI AZJATYCKIEMU

JM dr hab. **Jerzy Andrzej Przyborowski**, prof. UWM
rektor Uniwersytetu
Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

JM prof. dr hab. **Ryszard Koziołek**,
rektor Uniwersytetu
Śląskiego w Katowicach

JM dr hab. **Stanisław Mazur**, prof. UEK,
rektor Uniwersytetu
Ekonomicznego w Krakowie

JM prof. dr hab. **Robert Olkiewicz**,
rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego

JM prof. dr hab. **Stanisław Głuszek**,
rektor Uniwersytetu im. Jana
Kochanowskiego w Kielcach

JM prof. dr hab. **Jacek Popiel**,
rektor
Uniwersytetu Jagiellońskiego

JM prof. dr hab. **Marek Masnyk**,
rektor
Uniwersytetu Opolskiego

JM ks. prof. dr hab. **Ryszard Czekalski**,
rektor Uniwersytetu Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

dr hab. **Joanna Marszałek-Kawa**
prof. UMK
Przewodnicząca Rady Naukowej Kongresu

www.kongresazja.pl

**X INTERNATIONAL
ASIAN CONGRESS**
MAY 17-19, 2023, Toruń

W GOŚCINIE U AMBASADORA BABAEVA

O reformie Konstytucji Uzbekistanu prezes **Adam Marszałek** rozmawiał z ambasadorem tego kraju w Polsce **JE Bakromem Babaevem**.

H.M.

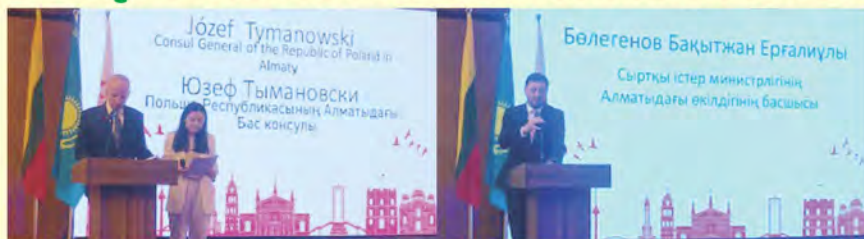
UZBECKI CZAPAN DLA PREZESA

Byli ambasador Uzbekistanu w Polsce **Iakrom Nazarov** wręczył dr. **Adamowi Marszałkowi** piękny czapan, tradycyjny strój uzbecki. W spotkaniu uczestniczyli także: **Hakimżon Akramov**, **Mehriban Izentayeva**, **Kamila Nazarov** i **Dżahongir Nazarov**.

I.N.-B.

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI W AŁMATACH

Przemówienia powitalne wygłosili Konsul Generalny RP **Józef Tymanowski** oraz minister **Bakhytzhon Bulegenov**.

Konsul Generalny RP w Kazachstanie prof. **Józef Tymanowski** wydał przyjęcie z okazji święta polskiej Konstytucji. Wśród kilkuset gości znaleźli się m.in.: dyrektor Wydziału Współpracy Zagranicznej Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego **Radosław Brodzik**, dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Al-Farabi prof. **Daulet Baideldinov**, prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** oraz stojący obok Konsula Generalnego były Ambasador Kazachstanu w Polsce **JE Yerik Utembayev**.

D.K.

ROZMOWY O KONGRESIE AZJATYCKIM

O przygotowaniach do X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego rozmawiali: dyrektor **Radosław Brodzik**, dr **Adam Marszałek**, ambasador **Yerik Utembayev**, radca **Mieczysław Łapanowski** oraz **Vlad Charov**.

B.P.

REFERENDUM KONSTYTUCYJNE W UZBEKISTANIE

1 maja weszła w życie szeroko zakrojona nowelizacja Konstytucji Uzbekistanu. Przyjęto ją na podstawie referendum, które odbyło się dzień wcześniej, przy poparciu 90,12% głosujących i frekwencji wynoszącej 84,5%. Przebiegło ono spokojnie i było według OBWE technicznie dobrze zorganizowane. Obecna Konstytucja jest intensywnie przeredagowaną i rozbudowaną wersją ustawy zasadniczej z 1992 r. Wprowadzone zmiany m.in. radykalnie zwiększają zobowiązania państwa wobec społeczeństwa w zakresie przywilejów socjalnych oraz ochrony wolności obywatelskich, otwierają również drogę do rozwoju samorządów lokalnych. Obowiązująca Konstytucja porządkuje i upraszcza model funkcjonowania instytucji centralnych. Najważniejszą konsekwencją nowelizacji jest umożliwienie reelekcji urzędującemu prezydentowi **Szawkatowi Mirzijojewowi** – już po referendum zapowiedziano przyspieszone wybory prezydenckie na początek lipca. Nowa Konstytucja Uzbekistanu jest symbolicznym zwieńczeniem reform realizowanych przez Mirzijoiewa od 2016 r. i potwierdzeniem stałości jego polityki. Filarami znowelizowanej ustawy zasadniczej są paternalistyczne państwo i silny prezydent. Priorytetami władz w dalszym ciągu pozostają konsolidacja państwa i społeczeństwa oraz program odgórnej modernizacji. Proces ten nabiera szczególnego znaczenia w obliczu przesileń politycznych będących następstwem rosyjskiej agresji na Ukrainę, erozji porządku postsowieckiego czy aktywizacji UE w Azji Centralnej.

Krzysztof Strachota, Ośrodek Studiów Wschodnich

Wśród licznej grupy międzynarodowych obserwatorów znalazł się również dr **Adam Marszałek**, który spotkał się z wicemarszałkiem uzbeckiego parlamentu prof. **Akmalem Saidovem**. W trakcie trwania referendum odwiedził on jedenaście lokali referendalnych. Komentując przygotowania do referendum i jego przebieg stwierdził, że akcję referendalną poprzedziły bardzo szerokie konsultacje społeczne, w trakcie których zgłoszono 220 tysięcy uwag i poprawek. Zdecydowaną ich większość zgłosili ludzie młodzi.

B.P.

232. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

W uroczystości udział wzięli przedstawiciele władz samorządów: burmistrz **Piotr Feliński**, zastępca burmistrza **Beata Ociepa**, starosta świdwiński **Mirosław Majka**, przewodniczący Rady Powiatu **Jerzy Anielski**, wójt gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki**, przewodnicząca Rady Gminy **Anna Olejniczak**, a także członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego **Stanisław Wziątek**, radni Rady Miasta oraz Powiatu, przewodnicząca oraz radni Młodzieżowej Rady Miasta Świdwin, przedstawiciele 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego i 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Świdwinie, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Nadleśnictwa Świdwin, dyrektorzy świdwińskich placówek oświatowych, społeczność szkolna i przedszkolna, przedstawiciele organizacji kombatanckich, pozarządowych, zakładów pracy, jednostek budżetowych, spółek miejskich oraz mieszkańcy Miasta.

Po odśpiewaniu „Mazurka Dąbrowskiego” oraz przemówieniu burmistrza **Piotra Felińskiego** głos zabrał członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego **Stanisław Wziątek** oraz przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta **Weronika Tudrujek**. Uroczystość uświetniła **Hanna Paskiewicz** – zaśpiewała piosenkę „Mazurek 3 maja” oraz „Ojczyzno Ty ma”, a przedstawiciele świdwińskich przedszkoli recytowali patriotyczne wiersze. **Nina Kuczyńska** przedstawiła wiersz Beaty Szurowskiej „Polskie skarby”, a **Borys Rolik** zaprezentował wiersz Czesława Janczarskiego „Co to jest Polska?”.

Poczty sztandarowe wystawiły Rada Miasta Świdwin, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Orła Białego, Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. ppor. Emilii Gierczak, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Lotników Polskich, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Osadników Wojskowych, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. St. Żeromskiego, Zespół Szkół im. Wł. Broniewskiego, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Świdwinie, Policja oraz Straż Pożarna.

Kompanię honorową wystawiła 21. Baza Lotnictwa Taktycznego, dowódcą kompanii był kpt. **Mariusz Paterek**. Apel Pamięci odczytał ppor. **Filip Gregorczyk**.

UM

STWORZYLI „CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF SECURITY STUDIES”

W Gmachu Audytoryjnym Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych odbyła się uroczystość inaugurująca działalność nowego czasopisma naukowego „Central European Journal of Security Studies”. Przy publikacji półrocznika będą współpracować cztery ośrodki akademickie: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Pomorski w Słupsku oraz Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Redaktorem naczelnym czasopisma został płk dr **Piotr Potejko**. Nowy periodyk rozszerzy bogatą ofertę publikacyjną Wydawnictwa Adam Marszałek, którego prezes dr **Adam Marszałek** wziął udział w inauguracji.

M.D.

SETKA PANI ZOFII CICH ZE SMARDZKA

Sto lat, to czas, który dla większości z nas, zwłaszcza na początku życiowej drogi, wydaje się nie do osiągnięcia, to czas w którym zebrać można mnóstwo doświadczeń oraz mądrości, przeżyć wspaniałe chwile szczęścia i niezmierzonej radości. Jubileusz setnej rocznicy urodzin obchodziła 17 kwietnia **Zofia Cich ze Smardzka**. Z okazji tego niezwykłego wydarzenia wójt gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki** złożył wyjątkowej Jubilatce życzenia oraz wręczył upominek, a także przekazał List Gratulacyjny od Prezesa Rady Ministrów **Mateusza Morawieckiego**. Szanownej Jubilatce w tym szczególnym dniu towarzyszyła najbliższa rodzina. Dostojnej Jubilatce jeszcze raz życzymy wszystkiego dobrego, niech każda chwila będzie dla Pani źródłem szczęścia i upływa w spokoju i zdrowiu.

UG

PRZEBUDOWUJĄ GMINNĄ DROGĘ

Wójt **Kazimierz Lechocki** informuje, że gmina Świdwin przystąpiła do przebudowy drogi gminnej położonej na działce nr 93 obręb Kluczkowo. Prace przygotowawcze i roboty budowlane mogą powodować okresowe utrudnienia w korzystaniu z drogi i dostępie do nieruchomości. Generalnym wykonawcą robót będzie firma: **Krampe-Redło Sp. z o.o.**

UG

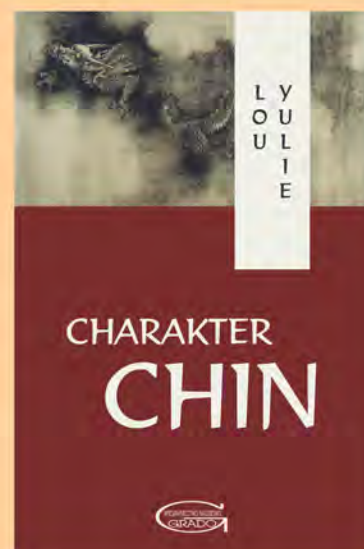
KĄCIK LITERACKI

Lou Yulie

Charakter Chin

Istotą chińskiej kultury jest uwypuklenie centralnej pozycji człowieka, jaką zajmuje pośród wszechrzeczy oraz podkreślanie ducha humanizmu, który jest kształtowany poprzez edukację humanistyczną. Pomimo że chińska kultura mocno podkreśla centralną pozycję człowieka, to jednocześnie okazuje wielki szacunek wobec przyrody, w której żyją ludzie oraz wobec wszelkich innych rzeczy we wszechświecie. Właśnie dlatego chińska kultura przywiązuje wagę nie tylko do drogi Niebios oraz prawa natury, lecz także opowiada się za „humanizmem” oraz kładzie nacisk na edukację w zakresie obywatelstwa i muzyki. To właśnie składa się na cechy charakterystyczne oraz charakter chińskiej kultury.

Lou Yulie jest profesorem filozofii i religioznawstwa na Uniwersytecie Pekińskim, gdzie pełni funkcję honorowego dziekana Instytutów Religii i Kultury i był założycielem Instytutu Chińskich Studiów Kultury Buddyjskiej. Jest dobrze znany w kraju i za granicą ze swoich badań nad historią filozofii chińskiej, zwłaszcza badań nad metafizyką okresu Wei i Jin (220–420 n.e.) oraz współczesną filozofią Chin, oraz za promowanie kultury chińskiej. Lou pełnił funkcję wiceprezidenta Narodowej Akademii Religii w latach 1988–1995 oraz był członkiem Komitetu Stopni Naukowych Rady Państwa od 1992 do 1997 roku.

Lou Yulie,
Charakter Chin,
Wydawnictwo Grado, 2023, ss. 342

URODZINY GWIAZDY POŻEGNANIE MATURZYSTÓW

W dniu swych urodzin odwiedził Łysomicze znakomity muzyk, lider Nocnej Zmiany Bluesa **Sławek Wiercholski**. Urodzinowe toasty spełniali konsul honorowy Peru **Maciej Wydrzyński** oraz gospodarz spotkania **Adam Marszałek**.

K.G.

SPOTKANIE W TASZKIENCIE

W czasie pobytu w Uzbekistanie prezes **Adam Marszałek** spotkał się z uczestniczącym w tashkińskim Forum Inwestycyjnym prezesem Izby Przemysłowo-Handlowej Polska-Azja dr. **Januszem Piechocińskim**.

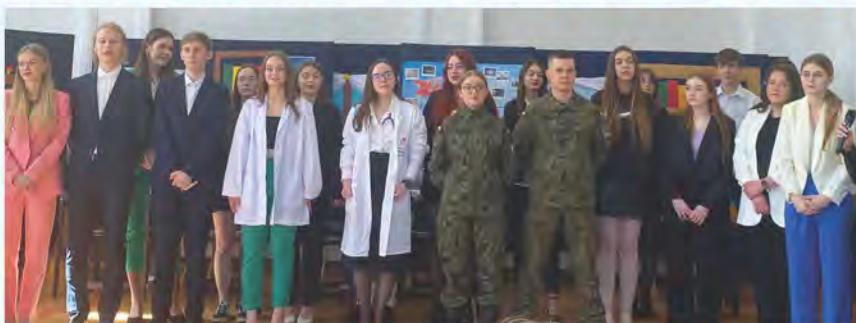
D.K.

REKTOR, DZIEKAN I PREZES

W gabinecie rektora Uniwersytetu Kunaeva prof. **Omirali Shakarapully Jalairi** odbyło się robocze spotkanie w którym uczestniczyli prezes **Adam Marszałek** i dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu Al-Farabi prof. **Daulet Baideldinov**.

B.P.

W piątek 28 kwietnia 2023 r. 74 uczniów liceum zakończyło 4-letnią naukę w Zespole Szkół im. W. Broniewskiego w Świdwinie. W niemal 55-letniej historii naszej szkoły jej mury opuściło już 5 018 abiturientów. W gronie tegorocznych absolwentów są ci, którzy uzyskali wyróżniające wyniki w nauce i wzorowe zachowanie. Do tej grupy należy 20 osób. Najwyższą średnią ma na swoim świadectwie ukończenia szkoły z biało-czerwonym paskiem **Dominika Borecka** z klasy 4b – 5,56 i wzorowe zachowanie. Otrzymała ona pióro dla najlepszego absolwenta ufundowane przez Radę Rodziców. Kolejne osoby z wyróżniającymi wynikami to z klasy 4a: **Maja Hajdasz, Julia Janik, Wiktoria Kantyka, Karolina Karpowicz, Wiktoria Kloskowska, Małgorzata Krawczyk, Julia Mazurkiewicz, Magdalena Michalak, Kinga Prokopiuk, Alina Zwolińska**. Z klasy 4b: **Zuzanna Bilińska, Jan Kricki, Filip Kwidziński, Igor Mariak, Maciej Seredyn, Aleksander Tomal**. Z klasy 4c: **Natalia Kwiatkowska, Julia Ławrynowicz i Zuzanna Nienartowicz**.

Za inne osiągnięcia, w tym bardzo dobre wyniki w nauce lub pracę na rzecz szkoły, klasy, wolontariat, nagrodzeni zostali: z klasy 4a: **Hanna Czapka, Adrianna Dziegiel, Aleksandra Rakoczy, Zuzanna Skóra, Jakub Starosta, Marta Waszek**. Klasa 4b: **Artur Mikołajski, Kacper Ogródowski, Martyna Rybacka, Aleksander Tomal, Natalia Wiszniewska, Patryk Żebryk**. Klasa 4c: **Chrystian Dub, Filip Janasik, Konrad Pawlik, Sara Sawicka-Jankowska**. Nagrody ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Świdwinie otrzymali z rąk starosty **Mirosława Majki** czterej uczniowie z najlepszymi wynikami: **Dominika Borecka, Małgorzata Krawczyk, Aleksander Tomal** oraz **Alina Zwolińska**. Tego dnia swoich absolwentów żegnali z łezką w oku wychowawcy: **Monika Czajka** – opiekun uczniów klasy 4a, **Katarzyna Gulczyńska** – wychowawca klasy 4b oraz **Patrycja Kujawa** – wychowawca klasy 4c. Tegoroczni absolwenci naszego liceum otrzymali na pamiątkę od młodszych koleżanek i kolegów szkolne tarcze, z którymi 4 maja przystąpili do pierwszego egzaminu dojrzałości.

Katarzyna Felińska, fot. Aleksandra Majka

TRENUJ Z WOJSKIEM W 21. BAZIE LOTNICTWA TAKTYCZNEGO

W 21. Bazie Lotnictwa Taktycznego zrealizowano zajęcia w ramach trzeciej edycji programu „Trenuj z Wojskiem”. W ramach tego projektu Baza przygotowała i z chętnymi osobami przeprowadziła zajęcia obejmujące takie formy aktywności, jak: podstawy posługiwania się bronią (strzelanie na trenażerze), podstawy survivalu, podstawy walki w bliskim kontakcie, podstawy taktyki wojskowej, rodzaje alarmów, zakładanie maski przeciwgazowej, rzut granatem ćwiczebnym, terenoznawstwo i marsz, a także podstawy udzielania pierwszej pomocy. Dodatkowo 21. Baza Lotnictwa Taktycznego zaprezentowała swoje wyposażenie i pozwoliła zasiąść za sterami użytkowanych samolotów i pojazdów specjalistycznego przeznaczenia do zabezpieczenia lotniska. Liczba uczestników zajęć w jednostce objęta była limitem do 150 osób. Na wszystkich czekała przesmaczna żołnierska grochówka i samodzielne upieczona nad ogniskiem kiełbaska. Po zakończeniu zajęć każdy szczęśliwy, uśmiechnięty i zadowolony uczestnik otrzymał pamiątkowe zdjęcie na tle murалу wykonanego przez znanego artystę (Pan CYKIN) i certyfikat ukończenia szkolenia. I najważniejsze – w związku z licznymi pytaniami i dużym zainteresowaniem 21. BLT, mieszcząca się w Świdwinie przy ul. Połczyńskiej 32, powtórzy takie same zajęcia w dniu 10 czerwca. Zgłoszenia przyjmowane są pod numerem 261 533 252 lub mailowo 21blt@ron.mil.pl.

Monika Stachowicz

STYPENDIA STAROSTY ŚWIDWIŃSKIEGO

Starosta świdwiński **Mirosław Majka** docenił najlepszych uczniów liceów i techników, którzy na koniec I semestru roku szkolnego 2022/2023 uzyskali średnią ocen minimum 5,0 lub też aktywnie działali społecznie na rzecz powiatu i jego mieszkańców, np. w sporcie, wyróżniają się osiągnięciami promującymi powiat świdwiński, jednocześnie uzyskując średnią ocen min. 4,6. Stypendium otrzymali także uczniowie branżowych szkół I stopnia z najwyższą średnią. Stypendium w wysokości 1.000 zł otrzymało 61 osób: 31 uczniów Zespołu Szkół im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie, 11 uczniów Zespołu Szkół w Połczynie-Zdroju, 19 uczniów Zespołu Szkół Rolniczych CKZ im. S. Żeromskiego w Świdwinie. Stypendia zostały wręczone podczas uroczystości, która odbyła się 3 kwietnia 2023 roku w Centrum Nauki Cordis im. Rudolfa Virchowa w Świdwinie. Dyplomy stypendystom wręczyli: przewodniczący Rady Powiatu **Jerzy Anielski**, przewodniczący Komisji Edukacji i Spraw Społecznych **Edward Wójcik** oraz starosta świdwiński **Mirosław Majka**. Podczas uroczystości wysłuchano także wykładu fizyka dr. **Tomasza Rożka** o sztucznej inteligencji oraz starosta podpisał zgodę Zarządu Powiatu Świdwińskiego na rozpoczęcie kształcenia w zawodzie technik logistyk w Technikum Zespołu Szkół Rolniczych CKZ w Świdwinie w nowym roku szkolnym 2023/2024.

/SO/

NOC U BRONKA

Z piątku na sobotę 24–25 marca 2023 grupa uczniów klas I i II postanowiła spędzić „Noc u Bronka”. Pod opieką pań: **Moniki Fabianiak**, **Moniki Czajki** i **Patrycji Kujawy** mieli możliwość „odczarować” szkołę jako miejsce, gdzie spędzają na ogół prawie pół dnia, ucząc się pilnie na swoich profilach, w swoich klasach. Tym razem przeprowadzali nocne eksperymenty chemiczne, śpiewali piosenki, oglądali filmy i rozmawiali ze sobą do samego rana. Ta nocna inicjatywa z pewnością odmieniła ich spojrzenie na szkołę, w której prawie każdego dnia zaczynają naukę o 8 rano.

Katarzyna Felińska, Aleksandra Majka
Foto: Monika Czajka, Aleksandra Majka

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. Maciej Szczurowski,
historyk, Gdańsk

prof. Aleksandra Dedońska-Schulz,
pedagog, Frankfurt

Adam Dembkowski,
Auto-Frelik, Toruń

prof. Leszek Kuk,
historyk, Toruń

ROZMOWY Z WYDAWNICTWEM UZBEKISTANU

W trakcie pobytu w Uzbekistanie dr **Adam Marszałek** przeprowadził rozmowy z najbardziej prestiżowym uzbeckim wydawnictwem O'ZBEKISTON. O potencjale tej firmy opowiedział prezesowi dyrektor **Mukhamadiev Tulkin** oraz jego pierwszy zastępca ds. produkcji **Kambarow Bexzod Abduwasitowicz**. Rozmowy były prowadzone w siedzibie firmy, a także w restauracjach oferujących tradycyjną uzbecką baraninę. Na pamiątkę spotkania dyrektor Tulkin obdarował prezesa pięknym uzbeckim czapanem.

J.Sz.

WIZYTA NA UNIWERSYTECIE AL-FARABI

Od ponad 10 lat firmy skupione w Marszałek Publishing Group rozwijają współpracę międzynarodową. W Kazachstanie naszym głównym partnerem naukowym jest Uniwersytet Al-Farabi. W trakcie pobytu w Ałmaty prezes MPG dr **Adam Marszałek** spotkał się z panią prorektor **Lazzat Erkinbaewa**, dziekanem Wydziału Prawa profesorem **Dauletem Baideldinovem**, któremu towarzyszyły prof. **Ażar Nurmagambetowa** oraz **Swietłana Romanienko**, a także studentami tego Wydziału.

M.Ł.

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

**SIOSTRA
Z PRZYCHODNI KOLEJOWEJ**
cz. VII

W poprzednim (6) odcinku przeczytaliśmy o śmierci ojca, głodzie, malarii i końcu wojny. Jest to już ostatni odcinek wspomnień.

W tym budynku znajdowała się
Przychodnia Kolejowa,
miejsce pracy pani Bronisławy.

Dla nas zakończenie wojny niewiele dobrego wróżyło. Zjawił się natomiast pewien Kazach, który potrzebował kogoś do pilnowania poletka, gdzie rosły melony, arbuzy oraz trochę kartofli. Kiedy mama to usłyszała, zgodziła się przyjąć tę pracę. Był to kołchoz oddalony o kilka kilometrów od traktu. Z pomocą osiołka przetransportowaliśmy swój toboł z pierzyną i poduszką oraz zniszczoną kurtkę pozostającą po ojcu. Kiedy dotarliśmy na miejsce przeznaczenia, mama wyłamała kilka grubszych gałęzi z wierzby rosnącej nad rzeką i zrobiła szałas. Uzbieraliśmy trochę trzciny i innej trawy, aby było miejsce do spania.

W dzień i w nocy mama obchodziła to pole. W nocy dodatkowo bębniła w blachę, aby odstraszyć zwierzęta. Były to najprawdopodobniej kolczatki. Kiedy biegły to kolce ocierały się o siebie i słychać było dziwny szum. Z tego pola mama mogła zerwać czasami melona. Był to bardzo dziwny owoc, w swoim miąższu miał dużo słodkiego soku, a smak melona przypominał dobrą, dojrzałą gruszkę. Czasami mama odebrała nieznacznie trochę kartofli. Gotowaliśmy je w łupinach i zjadaliśmy z wielkim apetytem. Ja chodziłam z innymi pracownikami do zbierania zboża na kołchozowych polach. Też dawało się ukraść trochę kłosów, wygniotło się je i potem w drodze powrotnej ukryło

w wiązce badyli przeznaczonej do palenia i przyniosło do domu. Takim to sposobem uzbierało się trochę tego ziarna pszenicy. Pewnego razu mama poruszyła nasze posłanie, ponieważ badyły były ugniecione. Kiedy podniosła poduszkę zauważyła w tej trzcinie gniazdo węży. Było ich kilka, młodych, białych, cienkich jak ołówek. Wyrzuciła i zdeptała.

Zaczęły dochodzić wiadomości, że wzywają Polaków do rejonu. Należało zabrać ze sobą jakiś dokument, w którym widniałoby nazwisko z polską pieczęcią. Mama zabrała moją i siostry metrykę. Dla siebie nie miała żadnego dokumentu. W starym zawiątku natrafiła na kartkę imieninową, którą dostała od naszego brata, kiedy był w gimnazjum. Tam było nazwisko mamy oraz stempel pocztowy i to posłużyło jako wiarygodny dokument. Nadchodziła jesień. Pokrycie naszego szałasza dotychczas zabezpieczało nas przed upalnym słońcem. Teraz zaczęły padać deszcze, nasze pokrycia przemakały. Znajoma nauczycielka, której pomagałam przy pilnowaniu dzieci, omówiła z pewnym Kazachem, żeby pozwolił nam zamieszkać w pustej lepiance. Były tam złożone badyły z kukurydzy i słoneczników. Tam też przeniosłyśmy się. Mama urządziła spanie na tych suchych badyłach, a przygotowanie stawy odbywało się w garnku opartym na dwóch glinianych ceglach.

Już przyprószył śnieg. Nie miałyśmy ciepłego ubrania ani obuwia. Pamiętam, że nosiłam po ojcu półbuty, były one o kilka numerów za duże, ale były. Kiedy tak spałyśmy we trzy, mama usłyszała skrzypnięcie drzwi. Była to tylko rama z pojedynczymi patykami, przetykanymi trzcina, podparta solidnym kijem. W otworze tych drzwi zobaczyła łeb ze świecącymi ślepiami. Mama uniosła się na posłaniu z wrzaskiem: A poszedł ty. Łeb znikł. Był to pewnie wilk. Wilki przychodziły do zabudowań, gdzie zaganiano kozy i owce. Często porywały owieczki oraz kozłeta i uciekały w step mimo pilnujących groźnych psów. Z wojny wracali mężczyźni. Im to urządzano wielkie przyjęcia, gotowano kilka dużych kotłów ryżu albo kaszy kuku-

rydzianej grubo zmielonej. Było to bardzo dobre, przypominało risotto. Zapraszano ludzi z całego kołchozu i częstowano tą potrawą. My chętnie korzystaliśmy z takiej okazji.

Minęła zima. Władze miejscowe miały nakazane, aby powiadomić Polaków, żeby przygotowali się do podróży. Zabraliśmy swoje zapasy, jakie były, trochę mąki pszennej, trochę kukurydzianej. Gdzieś na bazarze kupiliśmy mydło. Nasze znoszone ubrania zostały wyprane, wszawicy przez cały czas naszego tam pobytu nie zdołaliśmy zlikwidować. Związaliśmy nasze tobołki i byliśmy gotowi do wyjazdu. W jakiś kwietniowy dzień podjechał wóz drabiniasty, wsiedliśmy do niego. Na tym wozie jechały jeszcze dwie polskie rodziny. Były to same kobiety. Mężczyźni, którzy nie dostali się do Armii Gen. Andersa, poszli do polskiego wojska tworzącego się w Związku Radzieckim. Potem razem z sowieckim wojskiem walczyli na froncie. Woleli to aniżeli głodową śmierć w kołchozach. Odprowadzeni przez miejscową ludność dojechaliśmy do rzeki. W tym czasie wiosennym była ona dość głęboka – rwąca, mętna woda znosiła wóz. Tu byłcy śpiewali nam swoje piosenki, kobiety obdarowały nas pierścionkami, życzyły nam dobrej podróży.

Jechaliśmy z nadzieją, że wreszcie jedziemy do Polski. Znowu droga wiodła przez góry. Dojechaliśmy do znanej nam małej stacji Kyzył-tu. Tutaj już były grupki naszych rodaków. Siedzieliśmy na placu i czekaliśmy. Wreszcie podstawiono towarowe wagony. Były one przeznaczone dla nas. Powoli, każdy ze swoimi tobołkami, zaczęliśmy wchodzić do tych wagonów. Wewnątrz znajdowały się prycze po jednej i drugiej stronie. Rodzinami zajmowaliśmy miejsce, gdzie kto mógł. Teraz już nie byliśmy zaryglowani, zamknięci. Nie było uzbrojonych konwojentów. Plac opustoszał. Wszyscy byli już wewnątrz. Usłyszeliśmy gwizd lokomotywy i cały transport wygnańców ruszył. Ktoś zaczął śpiewać pieśń „Serdeczna Matko”. Pociąg przyspieszał, a stukot kół zagłuszał słowa pieśni. Widać było jak każdy płakał, to z radości, że zostawiamy ten kraj. Rodziny, które pozostawiły swoich najbliższych na tej nieludzkiej ziemi jechały do kraju.

Opracował Zbigniew Czajkowski

TRZECI TOM ZASŁUŻONYCH LEKARZY... OPEROWE LABORATORIUM DOKTOR DERKOWSKIEJ

W redakcji Wydawnictwa Adam Marszałek wybitny chirurg prof. n. med. **Waldemar Jędrzejczyk** rozmawiał z redaktorem **Pawłem Jaroniakim** o postępach prac wydawniczych nad trzecim tomem książki *Zasłużeni lekarze toruńscy we wspomnieniach*. Tym razem publikacja będzie poświęcona głównie wojskowym przedstawicielom toruńskiej medycyny.

P.J.

UMOWA DYREKTORA Z DOWÓDCĄ

Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie **Daniel Nowak** wraz z dowódcą 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego płk. mgr. inż. pil. **Romanem Stefaniakiem** zawarł umowę dotyczącą wzajemnej pomocy w działaniach promocyjnych mających na celu wzmocnienie efektywności i skuteczności usług świadczonych w regionie. W Zespole Szkół Rolniczych w Świdwinie zostanie utworzony nowy kierunek: technik logistyk z innowacją w służbach mundurowych, gdzie absolwenci będą mogli wiązać swoją przyszłość z wojskiem oraz będą mieli możliwość dalszego rozwoju w tej dziedzinie. Współpraca wiąże się również z wspólną organizacją tematycznych imprez, gdzie strony będą mogły liczyć na wzajemne wsparcie. Wzajemne relacje dobrze służą rozwijającej się nowej perspektywie przyszłości w lokalnej społeczności, a swoje odzwierciedlenie znajdą również w funkcjonowaniu obronności.

Monika Stachowicz

W pierwszym tygodniu kwietnia 2023 roku nakładem Wydawnictwa Naukowego GRADO oraz Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się książka *Operowe laboratorium. Hybrydy gatunkowe w polskiej twórczości operowej drugiej połowy XX wieku* autorstwa **Anety Derkowskiej**, doktor muzykologii i dydaktyk w Zespole Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w Toruniu. Ta wyjątkowa publikacja otwiera nową serię wydawniczą „Konteksty w Muzyce – Muzyka w Kontekstach”, której przewodzi prof. **Marcin Gmys** z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W spotkaniu z redaktorem prowadzącym **Szymonem Gumienikiem** autorka nie tylko wspomniała proces wydawniczy, ale przede wszystkim omówiła przyszłą percepcję książki i możliwości jej promocji. W rozmowach poruszono też temat współpracy przy nowo powstałym roczniku „Copernicus. De Musica”, którego pierwszy numer ukazał się w 2022 roku. Publikacja *Operowe laboratorium. Hybrydy gatunkowe w polskiej twórczości operowej drugiej połowy XX wieku* została dofinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Doskonała Nauka”.

Sz.G.

KACPER ŚLEDŹ NAJLEPSZYM ZAPASNIKIEM W TALINIE

Kacper Śledź, mieszkaniec Gminy Świdwin, został złotym medalistą Międzynarodowego Turnieju Zapaśniczego w Tallinie, stolicy Estonii. Gratulacje złożył mu wójt gminy **Kazimierz Lechocki**.

UG

UMOWA O WSPÓŁPRACY CZTERECH UCZELNI KITABIŚCI I EKONOMIŚCI NA KONGRESIE

Na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego doszło do podpisania umowy o współpracy czterech ośrodków naukowych: Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku oraz Szkoły Głównej Służby Pożarniczej. Sygnatariusze tego porozumienia posiadają najwyższą kategorię A+ w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Umowę podpisali: dziekan prof. **Daniel Przastek**, dziekan prof. **Malina Kaszuba**, rektor-komendant nadbryg. prof. **Mariusz Feltynowski** oraz prof. **Janusz Gierszewski**.

B.P.

Na X Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim autorskie panele przygotowują kitabiści prof. **Czesław Łapicz** i prof. **Joanna Kulwicka-Kamińska**. Natomiast prof. **Jerzy Boehlke** zapowiedział liczny udział polskich i zagranicznych uczonych ekonomistów.

Sz.G.

PROPOZYCJE DOKTOR ŁUKASZEWSKIEJ

Z propozycją wydania książki poświęconej historii toruńskich przedszkoli przybyła do Wydawnictwa dr **Anna Łukaszewska**. Podczas rozmowy z **Katarzyną Szczutkowską** omówiła też udział naszej Oficyny w ogólnopolskiej konferencji naukowej. W spotkaniu uczestniczył znakomity historyk prof. dr hab. **Zbigniew Girzyński**.

I.N.-B.

SPOTKANIE Z PANIĄ AMBASADOR

Z inicjatywy pani **Li Yan** byłej ambasador Chin w Gruzji w Warszawie odbyło się spotkanie z paniami: **Haliną Marszałek** i **Joanną Marszałek-Kawą** poświęcone polsko-chińskiej współpracy wydawniczej.

I.N.-B.

DOROBEK PUBLIKACYJNY IX KONGRESU

Tradycyjnie już jednym z efektów Kongresu Azjatyckiego są publikacje książkowe. Tym razem zgromadzony materiał został opublikowany w sześciu tomach polsko- i angielskojęzycznych.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka, Joanna Zakrzewska

Wydawnictwo
adam
marszalek